

UCHWAŁA NR II.14.S.2022
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W SZCZECINIE

z dnia 12 stycznia 2022 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr XL/406/21 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 3 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

§ 1. Stwierdza się nieważność uchwały Nr XL/406/21 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 3 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zakresie:

- § 2 ust. 2,
- § 3 ust. 3,
- § 5 ust. 2.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XL/406/21 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 3 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 13 grudnia 2021 r. i objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa.

We wstępnej ocenie wymieniona uchwała budziła wątpliwości co do jej zgodności z prawem, w szczególności z art. 6j oraz 6k ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 poz. 888, z późn. zm.), z uwagi na:

- ustalenie w § 2 ust. 2 uchwały uwarunkowania częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spełnieniem wymagań określonych regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dziwnów,
- brak określenia zapisem § 3 ust. 3 uchwały stawek opłat,
- określenie w § 5 uchwały limitu wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (w ust. 1) oraz maksymalnej wysokości opłaty jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny (w ust. 2).

W związku z powyższym wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, o czym powiadomiono Przewodniczącą Rady Miejskiej w Dziwnowie (pismo znak K.0010.338.FM.2021). W treści pisma wskazano, że w posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 12 stycznia 2022 r. ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 12 stycznia 2022 r. Przedstawiciele Gminy nie skorzystali z przysługującego im prawa wniesienia wyjaśnień na piśmie, w posiedzeniu uczestniczył natomiast Pełnomocnik Gminy. Pełnomocnik wskazał, iż w ocenie Gminy odwołanie się do wymagań regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dziwnów jako warunków skorzystania z częściowego zwolnienia z opłaty jest dopuszczalne. W ocenie Gminy funkcjonowanie takiego zapisu zabezpiecza interes Gminy i ma służyć przeciwdziałaniu nadużyciom. W zakresie zapisu § 3 ust. 3 uchwały Pełnomocnik Gminy wskazał, iż faktycznie mogą wystąpić trudności z jego zastosowaniem. W zakresie natomiast określenia w § 5 ust. 2 maksymalnej wysokości opłaty. Pełnomocnik wskazał, iż w ocenie Gminy ustawa pozwalała na takie uregulowanie

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

Uchwała Nr XL/406/21 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 3 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w sposób istotny narusza prawo, co implikuje stwierdzenie nieważności wskazanej w sentencji części tej uchwały.

W ocenie Kolegium, wprowadzenie do uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zapisu § 2 ust. 2 warunkującego korzystanie przez właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym ze zwolnienia z części opłaty za gospodarowania odpadami komunalnymi, spełnieniem wymagań określonych w § 7 pkt 6 regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dziwnów, nie ma umocowania przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Należy nadmienić, że przywołana jednostka redakcyjna regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dziwnów wprowadza szereg wymagań dotyczących kompostowania bioodpadów, w tym m.in. określa szczegółowe wymagania dotyczące lokalizacji kompostownika. Art. 6k ust. 4b ustawy wskazuje sytuacje, w których wójt, burmistrz lub prezydent miasta stwierdza, w drodze decyzji, utratę prawa do zwolnienia, katalog ten nie wymienia braku spełnienia wymagań określonych regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie. Przedmiotowe uregulowanie zawarte w uchwale organu stanowiącego należy zatem uznać za istotne naruszenie art. 6k ust. 4a w zw. z ust. 4b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Przepis art. 6k ust. 1 pkt 2 ustawy wskazuje, iż rada gminy, w drodze uchwały ustali stawkę opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości. Rada Miejska w Dziwnowie stosując zapis § 3 ust. 3 uchwały, który określa iż „Za pojemniki o mniejszej lub większej pojemności stawki opłat ustala się w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności” przerzuciła na właścicieli nieruchomości obowiązek ustalenia stawki wskazując jedynie sposób jej

obliczenia. W ocenie Kolegium, działając na podstawie delegacji określonej ww. przepisem ustawy Rada Miejska powinna ustalić konkretne stawki opłaty dla konkretnych pojemności pojemników lub worków, tak jak ma to miejsce w ust. 1 i 2 § 3 przedmiotowej uchwały. Uregulowanie zawarte w § 3 ust. 3 uchwały należy zatem uznać za istotne naruszenia art. 6k ust. 1 pkt 2 ustawy.

Rada Miejska w Dziwnowie przepisem § 5 ust. 2 przedmiotowej uchwały wprowadziła, w przypadku nie wypełniania przez właściciela nieruchomości obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny oraz liczenia opłaty od ilości zużytej wody z danej nieruchomości, maksymalną wysokość opłaty jako trzykrotność 7,8% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za gospodarstwo domowe ogłoszonego w poprzednim roku. W ocenie Kolegium, organ stanowiący nie posiada umocowania do określenia maksymalnej wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Przepis art. 6j ust. 3f ustawy stanowi, iż w przypadku nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustalana na podstawie metody, o której mowa w ust. 1 pkt 2, nie może wynosić więcej niż 7,8% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za gospodarstwo domowe. W ocenie Kolegium limit określony przywołanym przepisem należy odnieść wyłącznie do opłat ustalanych w oparciu o stawkę podstawową. Przepisy ustawy, w ocenie Kolegium, nie wskazują możliwości określenia górnego limitu wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustalonej na podstawie metody, o której mowa w art. 6j ust. 1 pkt 2, w przypadku jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny. W związku z powyższym, uregulowanie zawarte w § 5 ust. 2 przedmiotowej uchwały Rady Miejskiej w Dziwnowie należy uznać za istotne naruszenie art. 6j ust. 1 pkt. 2 w zw. z art. 6j ust. 3f ustawy.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

*Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie
Bogusław Staszewski
(podpisano certyfikatem kwalifikowanym)*

